

Přednáška - Suhotra Svámí
Bhagavad-gíta 18.67
Letní tábor Protivanov, 26.6.1997
Naslouchání BG očisťuje srdce od veškeré špíny

*idaṁ te nātapaskāya
nābhaktāya kadācana
na cāśuśrūṣave vācyam
na ca mām yo 'bhyasūyati*

Toto důvěrné poznání se nikdy nemá vykládat těm, kteří se nepodrobují askezi, kteří nejsou oddaní, kteří nevykonávají oddanou službu či kteří vůči Mně chovají zášť.

Význam: Těm, kteří se nikdy nepodrobili askezi provázející proces náboženství, kteří se nikdy nepokusili o oddanou službu s vědomím Kṛṣṇy, kteří nikdy nesloužili čistému oddanému a především těm, kteří považují Kṛṣṇu za pouhou osobnost dějin, či kteří chovají zášť vůči Jeho velikosti, se nemá tato nejdůvěrnější část poznání sdělovat. Někdy však vidíme, že i démonští jedinci, kteří Kṛṣṇovi závidí, Ho uctívají zvráceným způsobem, když začínají vykládat Bhagavad-gītu po svém, aby jim to přineslo zisk. Ten, kdo chce skutečně poznat Kṛṣṇu, se musí těmto výkladům Bhagavad-gīty vyhnout. Osoby holdující smyslovému požitku nemohou význam Bhagavad-gīty pochopit. Dokonce i ten, kdo není požitkář a přesně dodržuje zásady stanovené ve védských písmech, nemůže Kṛṣṇu poznat, pokud není Jeho oddaným. A dokonce ani ten, kdo se vydává za Kṛṣṇova oddaného, ale nevěnuje se činností spojeným s vědomím Kṛṣṇy, nemůže Kṛṣṇovi porozumět. Je mnoho těch, kteří vůči Kṛṣṇovi chovají zášť, protože v Bhagavad-gītě vysvětlil, že On sám je Svrchovaný a nic Ho nepřevyšuje ani se Mu nemůže rovnat. Takovým se nemá Bhagavad-gītā vykládat, protože ji nejsou schopni pochopit. Není možné, aby osoba postrádající víru porozuměla Bhagavad-gītě a Kṛṣṇovi. Nikdo by se neměl pokoušet posuzovat Bhagavad-gītu, aniž by porozuměl Kṛṣṇovi od autority, čistého oddaného.

Suhotra Svámí: Toto nejdůvěrnější poznání, které Pán Kršna sděluje v této části Bhagavad-gīty se týká toho, jak vstoupit do láskyplného vztahu s Pánem. Pán Kršna je svrchovaně čistý. Takže aby se s ním mohl někdo sdružovat a mít s ním důvěrný vztah, tak musí být podobně čistý. Jak byste třeba mohli vstoupit do ohně? Musíte mít sami tělo vytvořené ohněm. Jinak jestli se pokusíte v tomto těle vstoupit do ohně, tak vás spálí. Proto Pán Kršna vysvětluje, že tento důvěrný vztah s Pánem nemůže navázat nikdo, kdo není čistý, nebo to není možné vysvětlit nikomu, kdo není čistý ale nečistý.

Pán Kršna říká: těm, kdo nejsou odříkaví. Nebýt odříkavý znamená být přehnaně připoutaný k hmotným věcem. Je-li někdo velice připoutaný k hmotným věcem, tak je jeho vědomí velice zatměné. Myslí si, že je spokojený v tomto hmotném světě. Pokud je takzvaně spokojený v tomto hmotném světě, tak jak může někdy vyvinout lásku ke Kršnovi? Byl jeden

velký král Maharádža Čitrakétu, on velice toužil mít syna. Měl mnoho manželek, ale žádná z nich mu nemohla dát syna. Nakonec milostí velkých mudrců se mu podařilo mít jednoho syna, ale ti mudrci mu řekli: „Tento syn bude příčinou nejen tvého velkého štěstí, ale také neštěstí.“ Potom co se mu ten syn narodil, tak se považoval za dokonale šťastného v tomto světě. Nemohl myslet na nic jiného než na svého syna a také na svoji první královnu, na svou manželku, která mu dala syna a tak se stali jeho oblíbenci.

To je to co mnoho lidí v tomto světě chce, že chtějí jenom být hmotně spokojeni v rodinném životě. Mít krásnou ženu a pěkné děti. A myslí si, že to je všechno, co existuje. Maharádža Čitrakétu byl také takový. Ale naneštěstí pro něj jeho syn zemřel. Protože ty ostatní královny, které mu nemohly dát syna začaly velice závidět té manželce, která mu dala syna. A udělaly takové spiknutí, že její dítě otráví jedem. Když si král uvědomil, že jeho dlouho očekávaný syn je teď mrtvý, tak mu to zlomilo srdce. Pak už Maharádža Čitrakétu neviděl v životě žádnou naději a chtěl se vzdát života. Poté přišel velký mudrc Nárada Muni a svou mystickou silou přivedl jeho syna zpět k životu. Když to slyšíme, můžeme si myslet, tak to bylo hmotné požehnání, syn zemřel a zase ho přivedl k životu. Ale tohle požehnání mělo takový zvláštní rys.

Toto malé dítě vykládalo otci transcendentální poznání. Syn řekl otci: „Jsi velice hloupý, když jsi ke mně připoutaný, protože já jsem ve svém minulém životě byl tvůj nepřítel. Když jsem umíral, tak jsem jenom myslel na to, jak ti způsobit bolest. Proto jsem se narodil jako tvůj syn a zemřel ve velice útlém věku, jenom abych ti způsobil bolest. Tak proč jsi ke mně tak připoutaný? Já jsem tvůj nepřítel. A nakonec kdo vlastně jsi? Říkáš, že jsi můj otec, ale já jsem měl tolik otců a tolik matek. A když opustím toto tělo, tak zase budu mít dalšího otce a matku, tak jaký má tento vztah význam?“ Když to Maharádža Čitrakétu pochopil, tak zmoudřel a odpoutal se. A stal se odříkavým. A potom se Maharádža Čitrakétu stal velkým oddaným Pána.

Pán Kršna říká, ten kdo není připravený si odříkat a vzdát se přehnané připoutanosti k hmotnému vlastnictví, nemůže pochopit vědomí Kršny. Nemůže vidět, jakou má hodnotu. Ale to je slepota nebo hloupost. Tento hmotný svět je plný živých bytostí, které jsou slepé, jsou oslepené svou hmotnou připoutaností. Jak živá bytost poklesne do těla psa nebo kočky nebo červa? Jednoduše tím, že má přehnanou připoutanost k hmotným věcem. On si myslí, že jedině, co potřebuji, abych byl v tomto životě šťastný, je mít nějakou díru v zemi nebo nějaké místo, kterému můžu říkat domov. A v tom domově budu mít svůj malý rodinný život, něco k jídlu a dokud můžu nějakým způsobem pokračovat s touto tělesnou existencí, tak bude všechno krásné. Takže jestli máme takovéto odhodlání v lidském životě, tak máme jisté, že v příštím životě půjdeme do nějaké nižší podoby. Ale jakmile je člověk trochu inteligentní a odříkavý, tak se musí stát oddaným.

Jsou třeba různí mystičtí jogíni, kteří jsou také velice odpoutaní od tohoto světa, ale nejsou to oddaní. Jaký je potom výsledek jejich odpoutanosti? Že jenom zpyšní. A myslí si, že jsou nadřazeni všem ostatním. Protože jinak všichni ostatní žijí zvířecím životem a honí se za hmotnými cíli, ale já vím, že tohle je hloupost.

..... Čtyřruké podoby Višnu. On padnul na zem před Višnuem a modlil se: „Pane, to je Tvoje zbraň, tak ji nenech, aby mi ublížila.“ Pán Nárájan říká: „Promiň, ale já ti nemohu pomoci. Ty jsi urazil čistého oddaného, takže jestli přijmeš útočiště u Mne, tak to ti nepomůže. Musíš přijmout útočiště u Ambaríše.“ A Pán Kršna říká v Ádi Puráně: „Ten kdo říká, že je Můj oddaný, tak není Můj oddaný. Jenom ten, kdo říká, že je oddaný Mého oddaného, je Můj oddaný.“ Takže, aby byl člověk oddaným Kršny, musí být oddaný oddanému. A jestli nejsme připraveni být služebníkem služebníka služebníka Kršny, tak nemůžeme pochopit Bhagavad-gítu.

Nakonec Pán říká, že člověk musí být prakticky zaměstnaný oddanou službou. Takže člověk se může jevit jako odříkavý a dokonce i jako oddaný, ale pokud jeho činnosti neuspokojují Pána Kršnu, tak přesto nemůže pochopit Bhagavad-gítu takovou, jaká je. Je mnoho pseudooddaných, kterým se říká sahajya. Oni si myslí, že být oddaným Kršny je velice snadné. Člověk si jenom udělá tilak a zpívá Hare Kršna jen tak jako veřejnou zábavu. A potom také vyvine takové činnosti, aby mohl předvádět nějaké falešné příznaky: extáze, že bude brečet a třást se a padat na zem. Tady to není moc známé, ale v Indii - zvláště v Bengálsku je mnoho takových pseudooddaných. Oni jdou dělat veřejný kirtan, což je vlastně takové zábavné představení. Jediný cíl, který v životě mají, je jenom dělat show. Tato show může oklamat jednoduché lidi, ale neoklame to Kršnu. Proto Pán Kršna říká, že člověk musí prakticky vykonávat oddanou službu.

Neexistuje žádný hmotný postup, žádná hmotná věc, kterou byste mohli dělat, aby vám dala vědomí Kršny. Kršna je mimo dosah naší hmotné mysli a hmotných smyslů. Tak jestli děláme jenom hmotné činnosti, je naše pozice beznadějná. Můžete nosit tilak a zpívat Hare Kršna jako show, ale jestli po tom zpívání kouříme cigarety a jíme ryby a pijeme víno jako to dělají oni, a promarníme čas vyhledáváním hmotných rozkoší, tak pro nás zůstane Kršna navždy neznámý. Séva znamená služba, musíme dělat službu. Začíná to jazykem, zpívat Haré Kršna mantru čistě, ne jako představení. Zpívat Haré Kršna mantru jako oslavu Kršny a také používat jazyk pro přijímání prasádam. A takto zaměstnávat všechny smysly. Máme oči, uši, ruce a nohy. A všechny tyto smysly by měly být správně zaměstnané pro uspokojení Pána.

A existuje usměrňující proces jak to udělat a ten se nazývá bhakti-yóga. Pod bhakti patří devět procesů: naslouchání, zpívání, vzpomínání na Kršnu, vykonávání obyčejných služeb pro lotosové nohy Kršny, sloužení božstvu Pána, nabízení modliteb Pánu a naplňování mise Pána. Jako když sankirtanoví oddaní vycházejí z chrámu a jdou do světa rozdávat Prabhupádovy knížky. To je proces, který se nazývá dásyam neboli sloužení misi. Potom se postupně oddaný stává přítelem Pána tím, že vyvíjí transcendentální pocity přátelství. A nakonec odevzdá všechno a stává se vlastnictvím Kršny. To znamená, že už nemá ani tu nejmenší nezávislost a jeho jediným cílem je uspokojovat Pána. Tak to je devět procesů, které patří k bhakti-yóze.

A zde Pán Kršna mluví o třech kvalifikacích. Musíte být odříkaví, musíte být oddaní a musíte vykonávat autorizovanou oddanou službu. Potom nakonec je tady, že člověk nemá být závistivý vůči Kršnovi. A jak tady Prabhupáda říká: „Závidět Kršnovi znamená měnit Jeho poselství.“ Kršna nám dává toto jednoduché poselství: „Pouze se odevzdej Mně.“ Ale když já při přednášce z Bhagavad-gíty budu říkat: „To není Kršna komu se máš odevzdat. I když tady Kršna říká odevzdej se Mně, tak On to tak nemyslí, protože ve skutečnosti Kršna v sanskrtu znamená černý a černý znamená tmavý a tmavý znamená neznámý. A proto je Kršna tajuplný

a neznámý. Takže ne osobě Kršnovi se máš odevzdat, ale máme se odevzdat něčemu neznámému co je nad Kršnou. “ Pokud budu říkat něco takového, co to znamená? Že jsem vůči Kršnovi závistivý. Když někdo má rád Kršnu, tak nikdy nebude takto mluvit. Co je to láska? To je úplně osobní věc. A Prabhupáda říkal, že milovat Nejvyšší Osobnost Božství znamená, že chceme vidět, aby se Jeho sláva rozšířila po celém světě. Závistivá osoba chce zakrýt slávu Kršny nějakými tajuplnými řečmi. Řečmi, které matou lidi a které je odvádí od jednoduché služby Pánu jejich srdce.

Proto jsou zde čtyři kvalifikace. A někdo se může zeptat: ale vždyť my máme otevřené přednášky z Bhagavad-gíty a může přijít každý. Nekontrolujeme u dveří: „Jsi odříkavý? Jsi oddaný Kršny? Vykonáváš oddanou službu? Nezávidíš Kršnovi?“ My se takto neptáme. A proč? Díky milosti Śrī Čaitanyi Maháprabhua. Śrīla Prabhupáda říkal, že před 5000 lety Pán Kršna říkal ,odevzdej se Mi‘. Ale tento věk, ve kterém žijeme se nazývá Kali-yuga. Je to věk temnoty a zmatenosti, věk podvádění. Už tisíce let se objevuje mnoho takových podvodníků, tzv. učenců, kteří znají Bhagavad-gítu a kteří vykládají Gítu mnoha různými špatnými způsoby. A mezitím, jak roky plynou, lidé jsou čím dál méně inteligentní. Takže na jedné straně žonglování se slovy a na druhé straně mozek, který se scvrkává. Není se čemu divit, že po 5000 letech lidé nevědí, co je to Bhagavad-gíta. A proto se zjevil Pán Čaitanya. Pán Kršna říkal ,odevzdej se Mi‘, ale Pán Čaitanya, který je samotný Kršna přišel, aby nás učil co to znamená odevzdat se Kršnovi.

Takže jak se odevzdáme Kršnovi? Právě tímto procesem. Harinám sankírtan. Kírťi znamená oslavovat, tato přednáška z Bhagavad-gíty je také oslava Kršny a sankírtan znamená všichni dohromady. Takže každý je zvaný. Konec konců kdo v této době je odříkavý a kdo je oddaný Kršny? Velice málo lidí. Ale ať přijdou do sankírtanového shromáždění a naslouchají o Kršnovi. A proto je společnost oddaných tak důležitá, protože v této společnosti je naslouchání velice mocné. A v této společnosti se člověk očistí a získá správné pochopení. Ačkoliv nejsme odříkaví, tak se ta odříkavost vyvine nasloucháním. Nejsme oddaní, ale začneme se zajímat o oddanost díky naslouchání. Nevykonáváme oddanou službu, ale jen tím, že nasloucháme, tak už ji vykonáváme. A toto naslouchání smývá tu špínu závistivosti ze srdce. To znamená, že tento proces je jako medicína. Tak vám všem děkuji, že jste se zde dnes večer sešli, abyste přijali tuto medicínu Bhagavad-gíty. Haré Kršna.